

EDEP EN GÜZEL ZİYNETTİR

....وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

Muhterem Müslümanlar!

Edep, kişinin toplum içerisinde ölçülü davranmasını sağlayan utanma duygusu, takva sahibi olmak ve yalnızken bile Allah'ın huzurundaymış gibi davranmak anlamına gelir.

Edep hem güzel ahlâk sahibi olmayı hem de görgü kurallarına uygun davranmayı ve nazik olmayı, bir başka ifadeyle insanın bütün tavırlarında içeriğin ve üslubun, niyetin ve davranışın, sözün ve hâlin doğru, iyi ve güzel olmasını ifade eder. İnsanın hataya düşüp utanılacak şeyler yapmasını önleyen, yerinde ve ölçülü davranmasını sağlayan bir melekedir edep. Söz ve davranışlardaki ölçülülük, her hususta haddini bilip sınırı aşmamadır. Edep insanın zinetidir, insanı nefsinin havasına uymaktan korur, kurtarır.

Edep; her konuda haddini bilip, sınırı aşmamak, insanlara iyi muamelede bulunmak sünnet üzere hareket etmek, hataya düşmekten sakınılacak şeyi bilmektir.

Aziz Mü'minler!

Edep ve hayâ günümüzde en çok ihtiyacımız olan fitri vasıflardır.

Maalesef ne gözümüzde ne kulağımızda ne de zihnimizde edep ve hayâ kalmadı. Bu iki haslet kaybolup gitti. Oysa İslâm edep ve hayâya çok önem vermektedir. Bakınız hutbemin başında okuduğum ayet-i kerimede yüce Mevla'mız bu hususu nasıl beyan ediyor; **“Nerede olsanız, Allah sizinle beraberdir. Allah, bütün yaptıklarınızı hakkıyla görendir.”** (Hadid, 57/4) Edep en büyük ziynettir. Zira gönlün ve ruhun süsü edep ve hayâdır.

İslâm dini, insanın doğasında var olan edep duygusunu, Allah Teâlâ'nın belirlediği ilkeler doğrultusunda şekillendirerek şahsıyla bütünleşen bir karakter özelliği hâline getirmesini ister. Böylece doğruyla yanlış ayırt ederek Rabbinin kötü ve çirkin görüp yasakladığı söz ve fiilleri yapmaktan utanan kulun, haramları terk edip helâllere sarılması, dolayısıyla dinin gereklerini yerine getirmesi daha kolay olacaktır.

Saygıdeğer Müslümanlar!

Mü'min için edep onu daima iyiyi ve güzeli yapmaya sevk eden ahlâkî bir erdemdir. Edep ve

ahlâkın temel bir unsuru olarak hayâ, toplumumuzda da nesiller boyu üstün bir ahlâkî meziyet olarak görülmüştür.

Edep ve güzel ahlâk bir bütündür. Edepli insanın bütün işleri, ibadetleri, hal ve hareketleri güzeldir. Onun her şeyi temizdir. Sevgisi her şeyi sarar ve o şeyi sevimli yapar. Edepli müminin Yüce Allah'tan aldığı terbiye, hayatının her safhasında kendisini gösterir. Bu terbiye içinde onun sevgisi ve dostluğu kadar, kızması ve kavgası da güzeldir. Çünkü kızması Allah içindir. Kavgası da edep içinde olur.

Edepli insan, hakkını ararken hak yemez. Kendisini savunurken, düşmanına haksızlık etmez. Haksız ise, nefesine uymaz, hakka boyun eğer, karşı tarafı tasdik eder. Edepsiz insan ise haksız iken kendisini haklı göstermeye çalışır. Zalim iken kendisini mazlum gösterir. Alacağı bir ise bin ister. Susacağı yerde cazgırlık eder. Edepsiz insana dost olmak da düşman olmak da zordur. Onunla hiçbir şeyin tadı tuzu yoktur.

Değerli Cemaat!

Bugün erkek-kadın, alim-cahil, köylü-şehirli, hepimizin en fazla muhtaç olduğumuz şey edeptir. Edep, insanı diğer yaratıklardan ayıran en önemli özelliktir.

Edep hiç kimseyi küçültmez. Kimsenin kıymetini düşürmez. Edep fakiri kıymetlendirir, zengini şerefendirir, genci süsler, ihtiyarı sevimli hale getirir. Bir kadın, edepten daha güzel bir elbise giymemiştir. Bir erkek, edepten daha güzel bir servet edinmemiştir. Bir baba çocuklarına edep ve güzel ahlâktan daha kıymetli bir miras bırakmamıştır. Din ve dünya işlerinin hepsi edep ile güzel olur. İnsanla kabre girecek tek servet edeptir. Edebin hediyesi cennettir.

Dinimiz İslâm hayatın her safhasına Müslümanın edep, terbiyeli, görgülü ve nazik olmasını istemektedir. Dinin her emrine uymak ve her yasağından kaçınmak edeptir, ahlaktır.

Yüce Rabbimiz cümlemize akrabalarımızla, komşularımızla ve çevremizde bulunan bütün insanlarla iyi ilişkiler içerisinde kendi rızasına uygun huzurlu ve mutlu bir hayat yaşamayı nasip etsin.

Hazırlayan: Mustafa BEKİR HÜSEYİN

Kur'an Kursu Öğreticisi

GÜMÜLCİNE S. MÜFTÜLÜĞÜ